

Kiestelsel Duitsland/Nederland (ca. 1 lesuur)

Thematisch ontwerp

Als inleiding kijken de leerlingen naar een Duits en Nederlands stembiljet, behandelen vervolgens het Nederlandse en Duitse kiesstelsel en bespreken aan de hand van deze concrete voorbeelden het concept van zuivere evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging en overwegen de voor- en nadelen van deze twee kiesstelsels voor het politieke werk, de samenstelling van het parlement en de vertegenwoordiging van de kiezers of de uitgebrachte stem. Zij lezen daar een informatieve tekst voor die in het kort de belangrijkste aspecten van het Duitse en Nederlandse kiesstelsel beschrijft.

Op basis van hun overwegingen geven de leerlingen tot slot een persoonlijke inschatting van welk kiesstelsel zij geschikter achten voor een landelijke verkiezing en onderbouwen dit.

De leerlingen...

- zijn bekend met het Duitse en het Nederlandse stembiljet.
- kunnen delen van het Nederlandse en Duitse kiesstelsel uitleggen.
- zijn bekend met de fundamentele verschillen tussen het Nederlandse en Duitse kiesstelsel.
- kunnen de verschillen tussen zuivere evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging op basis van het Nederlandse en Duitse kiesstelsel beschrijven.
- kunnen de voor- en nadelen van evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging beschrijven.

1. Voorbereiding

geen

2. Introductie

Leerdoelen:

- De leerlingen zijn bekend met het Duitse en het Nederlandse stembiljet.
- De leerlingen kunnen delen van het Nederlandse en Duitse kiesstelsel (aantal stemmen en wat/wie wordt gekozen) uitleggen.

Instructie docent:

De docent laat de leerlingen een voorbeeld zien van een Nederlands en een Duits stembiljet. Vervolgens gaan de leerlingen de stembiljetten in detail bestuderen en (de verschillen en overeenkomsten) beschrijven.

3. Werk- en leerfase

Opdracht 1

Leerdoelen:

- zijn bekend met de fundamentele verschillen tussen het Nederlandse en Duitse kiesstelsel.
- kunnen de verschillen tussen zuivere evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging op basis van het Nederlandse en Duitse kiesstelsel beschrijven.
- kunnen de voor- en nadelen van evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging beschrijven.

Lees de tekst en voer de volgende opdrachten uit:

1. Definieer de begrippen evenredige vertegenwoordiging en gepersonaliseerde evenredige vertegenwoordiging.
2. Vergelijk vervolgens het kiesstelsel van Duitsland en Nederland op de volgende punten:
  - a. Telt elke stem even zwaar?
  - b. Welke invloed hebben beide kiesstelsels op de samenstelling van het parlement? Wat zijn de kansen voor kleinere partijen om het parlement binnen te komen en deel te nemen aan politieke gebeurtenissen?
3. Welke voor- of nadelen kunnen er zijn als kiezers een persoon kiezen en welke voor- en nadelen zijn er als kiezers een partij kiezen? Welke gevolgen kan de desbetreffende procedure hebben voor de vertegenwoordiging van kiezers?

4. Reflectie

De docent kan hier het einde van de les initiëren en controleren of de leerdoelen zijn behaald.

Hier kunnen de leerlingen bijvoorbeeld een conclusie trekken: Welk kiesstelsel vinden zij op welke punten het beste?